

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Pf.20.527/2023/6.

A felperes:

Jakabszállási Magor Vadásztársaság

6078 Jakabszállás, Petőfi Sándor utca 26.

A felperes képviselője:

dr. Tomán Mihály ügyvéd

cím1

Az alperes:

Pest Vármegyei Kormányhivatal IV. rendű

1052 Budapest, Városház utca 7.

Az alperes képviselője:

dr. Keserű Tamás kamarai jogtanácsos

dr. Dávid Zsófia kamarai jogtanácsos

A per tárgya: közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése

Az elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 20.P.20.587/2022/11.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését pedig helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a IV. rendű alperesnek 42.450 (negyvenkétezer-négyszázötven) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes végleges keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze a IV. rendű alperest 50.960.000 forint és kamatai megfizetésére kártérítés jogcímén. A IV. rendű alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, kötelezte, hogy fizessen meg „az alperesnek” 1.728.000. forint perköltséget, és megállapította, hogy a le nem rótt 1.500.000 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[3] Az indokolás szerint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte a felperest az alperes javára ügyvédi munkadíj megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IM rendelet) 4. §-a alapján állapította meg a pertárgyérték alapulvételével.

[4] A felperes az ítélet perköltségről döntő rendelkezése ellen fellebbezést terjesztett elő, amelyben annak részleges megváltoztatását kérte, elsődlegesen akként, hogy a bíróság mellőzze a felperes 1.728.000 forint perköltség megfizetésére kötelezését, és arra kötelezze, hogy az alperesnek 30.000 forint perköltséget fizessen meg; másodlagosan pedig akként, hogy az ítéltábla mellőzze a felperes 1.728.000 forint perköltség fizetési kötelezettségét, és arra kötelezze, hogy az alperesnek 200.000 forint perköltséget fizessen meg.

[5] Az elsődleges fellebbezést azzal indokolta, hogy a keresetében a kártérítés összegét szakértői vélemény tartalmától tette függővé, jogfenntartással élt, így bizonytalan követelésként érvényesítette. Vadgazdálkodási szakértői vélemény hiányában a pertárgyérték nem volt megállapítható, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontja alkalmazandó, mely szerint, ha az eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg, akkor azt a törvényszék előtt első fokon indult peres eljárásban 600.000 forintnak kell tekinteni. Így az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján az ügyvédi munkadíj 30.000 forint.

[6] Másodlagosan arra hivatkozott, hogy a IV. rendű alperes képviselője által a perben elvégzett munka a – felperes által kifejezetten a vadgazdálkodási szakértői véleménytől függően, bizonytalan módon meghatározott – pertárgyérték figyelembevételével számított 1.728.000 forint összegű munkadíjjal messzemenően nem áll arányban. Érdemi munka gyakorlatilag egy ellenkérelem elkészítése és egy tárgyalási képviselet volt, ehhez a munkamennyiséghez képest az 1.728.000 forint munkadíj eltűzött, így az IM rendelet 3. § (6) bekezdésének megfelelően mérséklésének van helye.

[7] A IV. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében a felperes fellebbezésének elutasítását és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[8] Az elsődleges fellebbezéssel szemben arra hivatkozott, hogy a felperes egyértelműen megjelölte a kereset összegét, így arra nem hivatkozhat, hogy a per tárgyának értéke ne lenne meghatározható. Amennyiben pedig a pernyertes fél nem megbízási szerződés alapján érvényesíti a munkadíját, akkor a perköltségét a per tárgyának értéke szerint számíthatja fel az IM rendelet 3. § (2) bekezdése szerint. A per tárgyának értékét egyébként nem az illeték számításának alapja, hanem a keresetlevélben megjelölt követelés határozza meg a Pp. 21. §-ának megfelelően.

[9] A másodlagos fellebbezési kérelemmel szemben azt adta elő, hogy a IV. rendű alperesi jogi képviselők színvonalas, alapos munkát végeztek mind az ellenkérelem elkészítése, mind a tárgyalásra felkészülés, mind a tárgyaláson részvétel során, ami hozzájárult ahhoz, hogy a peres eljárás gyorsan és hatékonyan befejeződjön. A felperes keresetlevele majdnem 40 oldal volt, amelyet egy alkalommal módosított is, ez további munkaterhet jelentett a jogi képviselőknek. Ezért a perköltség mérséklése nem indokolt, azt az elsőfokú bíróság sem tartotta annak.

[10] A felperes fellebbezése nem megalapozott.

[11] A felperes fellebbezésében csak a IV. rendű alperesnek megítélt perköltség összegét kifogásolta, így a Pp. 358. § (5) bekezdésének megfelelően, fellebbezés hiányában, jogerőre emelkedett a per főtárgyról hozott, keresetet elutasító döntés, az 1.500.000 forint eljárási illeték viseléséről hozott rendelkezés, továbbá jogerős a felperest a IV. rendű alperes javára perköltségben marasztaló rendelkezés is 30.000 forint erejéig. Az ítéltáblának ezért csak az ezt meghaladó részben kellett az ítéletet felülbírálnia, azaz arról kellett döntenie, hogy a felperes által megjelölt indokokból a IV. rendű alperesnek megítélt perköltség összege csökkenthető-e, avagy sem.

[12] A felperes elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a per tárgyának értéke nem határozható meg, ezért az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt 600.000 forint alapulvételével kell a jogtanácsosi munkadíjat meghatározni. Az ítéltábla rámutat, hogy ha a felperes érvelése helyes lenne a pertárgyérték meghatározhatatlansága szempontjából, a jogtanácsosi munkadíj akkor sem feltétlenül 30.000 forint lenne, miután ebben az esetben azt nem az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, hanem 3. § (3) bekezdése alapján az elvégzett munkára tekintettel kellene megállapítani. Ugyanakkor azonban nem helyes a felperesnek az az érvelése, hogy a pertárgyérték nem meghatározható. A felperes a IV. rendű alperestől kártérítés megfizetését kérte, a kártérítés összegét pedig a keresetlevelében teljesen egyértelműen megjelölte. Ezért – függetlenül attól, hogy azt esetlegesen egy későbbi szakvélemény alapján meg akarta változtatni – a követelés összege meghatározható, a per tárgyának értéke pedig a Pp. 21. § (1) bekezdésének megfelelően megegyezik a keresettel érvényesített követelés értékével, azaz a kártérítési összeggel. Az elsőfokú bíróság tehát a pertárgyértéket helyesen határozta meg, így az elsődleges fellebbezés nem alapos.

[13] A felperes másodlagosan azt adta elő, hogy az IM rendelet 3. § (6) bekezdésében foglaltakra tekintettel a munkadíjat csökkenteni kellett volna. Az elsőfokú bíróság a jogtanácsosi munkadíjat az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján határozta meg, mérséklést vagy egyéb eltérést nem alkalmazott. A 3. § (6) bekezdésnek megfelelően a bíróság a munkadíj összegét csak indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett képviseleti tevékenységgel. Tehát a főszabálytól történő eltéréshez mindig valamilyen konkrét indoknak kell fennállnia. A felperes álláspontja szerint az indok az, hogy a IV. rendű alperes csak egy ellenkérelmet terjesztett elő és egy tárgyaláson vett részt, így az elvégzett munkával nem áll arányban a megállapított munkadíj.

[14] Ugyanakkor az ítéltábla – a IV. rendű alperes hivatkozásával egyezően – kiemeli, ahhoz, hogy az ellenkérelmét elkészíthesse, egy per alperesének részletesen tanulmányoznia kell a felperes keresetlevelét és annak mellékleteit. Az alperesnek a Pp. 183. § (1) bekezdésének és 199. § (2) bekezdésének megfelelően az írásbeli ellenkérelemben valamennyi alaki és anyagi védekezését fel kell tüntetnie, miután a Pp. 203. § (1) bekezdéséből következően főszabály szerint csak ez a perfelvételi irat áll rendelkezésére az érvei előadására, és nem lehet biztos abban, hogy a bíróság további nyilatkozattételre felhívja. A Pp 203. § (2) bekezdése pedig súlyos jogkövetkezményeket fűz ahhoz, ha a perfelvételi iratban, azaz az ellenkérelemben a fél nem tesz meg valamely nyilatkozatot, a 183. § (5)

bekezdése pedig pénzbírsággal fenyegeti, ha valamely nyilatkozatot, amelyet már az írásbeli ellenkérelemben megtehetett volna, csak később tesz meg. Mindebből az következik, hogy az alperes perben elvégzendő eljárási cselekményei közül kiemelkedő szerepe van az írásbeli ellenkérelemnek, hiszen ez az az irat, amelyben a felperes keresetlevelének alapos tanulmányozását követően teljeskörű eljárási és anyagi jogi nyilatkozatot kell tennie. Az írásbeli ellenkérelem az ügy iratainak részletes tanulmányozását, az alperes rendelkezésre álló saját iratanyagának áttekintését és a felperes jogi érveivel szemben egy átgondoltan felépített jogi érvelés előterjesztését kívánja meg. Az alperes perben végzett legterjedelmesebb és legidőigényesebb munkája tehát az írásbeli ellenkérelemre felkészülés és annak elkészítése.

[15] Jelen esetben a felperes keresetlevele 35 oldal, abban egy viszonylag bonyolult, több közigazgatási eljárást érintő tényállást adott elő, és összesen 44 darab mellékletet csatolt, amely jelentős iratmennyiséget tesz ki. Erre a IV. rendű alperes előterjesztett egy, a felperes valamennyi állítását vitató 10 oldalas ellenkérelmet. Ezután a bíróság felhívására a felperes 8. sorszámán, a IV. rendű alperesre koncentráló pontosított keresetet tartalmazó beadványt terjesztett elő, amely 39 oldalnyi volt, és hivatkozott a korábban már becsatolt mellékletekre. Ezt a IV. rendű alperesnek ismételt tanulmányoznia kellett, az ezt követően tartott tárgyaláson pedig érdemben nyilatkoznia. A tárgyaláson a bíró anyagi pervezetése alapján a felperes további érdemi nyilatkozatokat tett, a IV. rendű alperes ezekre reagált, és maga is tett érdemi nyilatkozatokat. Minderre tekintettel az ítéltáblának az az álláspontja, hogy a IV. rendű alperes a jelen perben elvégezte azt a jelentős felkészülést igénylő jogi munkát, amely – a hivatkozásával egyezően – ahhoz kellett, hogy a per hatékonyan és gyorsan befejeződjön, így az ítéltábla sem látja indokoltnak a megítélt perköltség csökkentését.

[16] Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel támadott részében a Pp. 383. § (3) bekezdése szerint helybenhagyta.

[17] Tekintettel arra, hogy a felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 83. § (1) bekezdése értelmében köteles megtéríteni a IV. rendű alperes fellebbezéssel felmerült költségét. Miután a felperes az elsődleges fellebbezésében a perköltségfizetési kötelezettségének 30.000 forintra csökkentését kérte, a fellebbezésben vitatott érték 1.698.000 forint volt, így az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjának és (5) bekezdésének megfelelően a másodfokú jogtanácsosi munkadíj 42.450 forint. Ez a költség a fellebbezési eljárásban végzett munkára tekintettel nem tekinthető eltúlzottnak, mérséklésére nincs indok. A felperes – figyelemmel arra, hogy egyesületként az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján személyes illetékmentesség illeti meg – a Pp. 94. § (1) bekezdés c) pontja és 96. § (1) bekezdés b) pontja szerint nem köteles megtéríteni a fellebbezéssel felmerült 135.840 forint illetéket, az tehát a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

Budapest, 2023. október 24.

Dr. Höbl Katalin s. k.

a tanács elnöke

Dr. Szabó Csilla s. k.
k.

előadó bíró

Dr. Istenes Attila s.

bíró